

Se sändlista

Överklagande av Plan- och byggnämndens i Strängnäs kommun beslut om bygglov för två vindkraftverk; Näs 1:4 och Knutsberg 1:2

BESLUT

Länsstyrelsen avvisar följande parter talan:

Naturskyddsföreningen i Södermanlands län, dnr 403-40-2011
Föreningen Landskapsskydd i Strängnäs, dnr 403-4711-2010
Hans Åke och Monika Berg (Helgarö-Åsby 4:5)
Håkan och Christina Lindström (Helgarö-Åsby 3:7)
Rolf Karlsson (Helgarö-Åsby 1:10)
Eva Wesslén (Rällinge 1:5)
Krister Hålldin (Rällinge 4:9)
Sten och Lilian Onelöv (Helgarö 3:1)
Kjell Andersson (Björnsund 1:23)
Börje Karlsson (Helgarö-Åsby 1:5)
Gunnar Hedin (Rällinge 1:6)
Hans Kroné (Helgarö 6:1)
Börje Williamsson (Helgarö 4:5)
Lillemor Mårtensson (Rällinge 4:7)
Claes och Margareta Holmgren (Rällinge 4:6)
Kent Karlsson (Knutsberg 1:6), dnr 403-43-2011
Åsa Lilja och Örjan Karlsson (Knutsberg 1:13), dnr 403-42-2011
Tommy Karlsson (Knutsberg 1:14), dnr 403-4710-2010
Börje Jansson (Stenstavik 1:1), dnr 403-4721-2010
Anna Björbrand Lövgren och Henric Lövgren (Rällinge 4:10), dnr 403-41-2011
Catrine Fredlund (Helgarö 7:1 och 5:7), dnr 403-125-2011
Gunilla Höijer och Kaj Lundahl (Rällinge 5:6), dnr 403-4714-2010
Gun Lövgren och Arne Lövgren (Rällinge 4:2), 403-4715-2010
Silja Sandelin (Fogdö-Viggeby 1:17), dnr 403-4722-2010
Ylva Abrahamsson Thornefors (Knutsberg 1:16), dnr 403-4720-2010
Bernd Stümer (Helgesta 1:2), dnr 403-210-2011

BESLUT

2(6)

Datum

Dnr

2011-12-15

403-4710-2010 m fl

Detta beslut kan överklagas till Mark- och miljödomstolen, Nacka tingsrätt, se nedan.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Överklagat beslut

Plan- och byggnämnden i Strängnäs kommun beviljade den 3 november 2010, § 276, bygglov för uppförande av två vindkraftverk med max 2 MW effekt och med en navhöjd på 95 m och en rotordiameter på 90 m på rubricerade fastigheter. Som motiv för beslutet angavs i huvudsak följande. Placeringen av de tänkta vindkraftverken ligger utanför detaljplan i norra delen av Fogdön, ca 3 km nordost om Björsund. Platsen för etableringen består idag av skogsmark och ska så göra även i fortsättningen. De planerade vindkraftverken kommer i viss utsträckning förändra landskapsbilden men inte så allvarligt att påverkan kan stå i strid mot 3 kap 1 § PBL. Inte heller kommer vindkraftverken nämnvärt inkräkta på det rörliga friluftslivet eller anses påtagligt skada områdets natur- och kulturvärden. Avstånd till närmaste bebyggelse är ca 680 m. Detta medför att placeringen av vindkraftverken inte kan anses medföra en betydande olägenhet för de befintliga bostäderna. Den aktuella etableringen ligger inom ett område som av Energimyndigheten är utpekad som riksintresse för vindbruk. Etableringen sammanfaller med riksintresse för Mälaren med öar och strandområden och riksintresse för fiske.

Överklaganden

Beslutet har överklagats av:

Naturskyddsföreningen i Södermanland

Ordförande i Föreningen Landskapsskydd i Strängnäs, även som ombud för följande fastighetsägare/boendes räkning:

- Hans Åke och Monika Berg (Helgarö-Åsby 4:5)
- Håkan och Christina Lindström (Helgarö-Åsby 3:7)
- Rolf Karlsson (Helgarö-Åsby 1:10)
- Eva Wesslén (Rällinge 1:5)
- Krister Hålldin (Rällinge 4:9)
- Sten och Lilian Onelöv (Helgarö 3:1)
- Kjell Andersson (Björsund 1:23)
- Börje Karlsson (Helgarö-Åsby 1:5)
- Gunnar Hedin (Rällinge 1:6)
- Hans Kroné (Helgarö 6:1)
- Börje Williamsson (Helgarö 4:5)
- Lillemor Mårtensson (Rällinge 4:7)
- Claes och Margareta Holmgren (Rällinge 4:6)

Advokat Wilhelm Thornefors såsom ombud för följande tre fastighetsägare:

- Kent Karlsson (Knutsberg 1:6),

BESLUT

3(6)

Datum

Dnr

2011-12-15

403-4710-2010 m fl

- Åsa Lilja och Örjan Karlsson (Knutsberg 1:13),
- Tommy Karlsson (Knutsberg 1:14),

Börje Jansson (Stenstavik 1:1)

Anna Björbrand Lövgren och Henric Lövgren (Rällinge 4:10)

Catrine Fredlund (Helgarö 7:1 och 5:7)

Gunilla Höijer och Kaj Lundahl (Rällinge 5:6)

Gun Lövgren och Arne Lövgren (Rällinge 4:2)

Silja Sandelin (Fogdö-Viggeby 1:17)

Ylva Abrahamsson Thornefors (Knutsberg 1:16)

Bernd Stümer (Helgesta 1:2)

Silja Sandelin, (Fogdö-Viggeby 1:17)

Ylva Abrahamsson Thornefors, (Knutsberg 1:16)

Bernd Stümer, (Helgarö-Väla 1:2)

De klagande har såsom det får förstås begärt att det överklagade beslutet upphävs. Som grund för yrkandet har bl a anförts att de planerade vindkraftverkens placering och höga totalhöjd innebär intrång och påtaglig risk för person- och egendomsskador på kringliggande fastigheter. Med beaktande av vindkraftverkens planerade höjd erfordras minst 1 000 m skyddsavstånd till närboende. Boende skulle utsättas för omfattande störningar i olika former såsom ljus, buller och skuggor. Känslig natur, växter, djur- och fågelliv skulle allvarligt skadas och landskapet skulle omvandlas till ett industrilandskap. Möjligheter till skogsbruk, naturliv, rekreation och jakt skulle påverkas negativt. Det har slutligen även framförts synpunkter på Strängnäs kommuns handläggning av ärendet.

SKÄL FÖR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Enligt övergångsbestämmelserna till plan- och bygglagen (2010:900) ska äldre föreskrifter fortfarande gälla för mål och ärenden som har påbörjats före den 2 maj 2011 och mål och ärenden som avser överklagande av beslut i ett sådant mål eller ärende till dess målet eller ärendet är slutligt avgjort.

Allmänna regler om rätt att överklaga beslut av förvaltningsmyndighet finns i 22 § förvaltningslagen (1986:223). Där föreskrivs att ett beslut får överklagas av den som beslutet angår, om det har gått honom emot och beslutet kan överklagas. Av 3 § samma lag framgår emellertid att, om en annan lag eller förordning innehåller någon bestämmelse som avviker från förvaltningslagen, gäller den bestämmelsen.

I 13 kap. 5-7 §§ plan- och bygglagen (PBL) ges vissa bestämmelser om vem som har rätt att överklaga. En sådan ideell förening som avses i 16 kap. 13 och 14 §§ miljöbalken får överklaga detaljplaner respektive beslut om upphävande av strandskydd. Rätten för ideella föreningar att överklaga andra beslut enligt plan- och bygglagen är därmed avskuren.

BESLUT

4(6)

Datum

Dnr

2011-12-15

403-4710-2010 m fl

Med hänvisning till ovanstående ska överklaganden av följande ideella föreningar avvisas:

Föreningen Landskapsskydd i Strängnäs och
Naturskyddsföreningen i Södermanlands län

De två nu aktuella vindkraftverken är belägna med ca 500 meters avstånd från varandra.

Enligt praxis anses bygglovsbeslut angå ägare till de fastigheter som gränsar direkt till den fastighet bygglovet gäller och, som tidigare nämnts, därutöver ägare till fastigheter i nära grannskap som är särskilt berörda med hänsyn till arten och omfattningen av det byggande som avses med bygglovet, naturförhållanden på platsen m m. Ingen av fastigheterna med beteckningen Björsund, Helgarö, Helgarö-Våla (undantaget Helgarö-Våla 1:1), Helgarö-Åsby, Rällinge eller Stenstavik är gränsgranne med vare sig Knutsberg 1:2 eller Näs 1:4 och är dessutom belägna mellan 1,5 och drygt 3 km från det närmaste vindkraftverket. Inte heller Knutsberg 1:16 (med ett avstånd av ca 1 km från närmaste vindkraftverk) eller Knutsberg 1:6, 1:13 eller 1:14 uppfyller detta rekvisit. De sistnämnda tre fastigheterna är belägna mellan 1,2 och 1,3 km från Näs 1:4. Med hänsyn härtill kan dessa fastigheters ägare/därpå boende inte anses berörda av den avsedda verksamheten på sådant sätt att de enligt 22 § förvaltningslagen har rätt att överklaga nämndens beslut. Deras överklaganden ska därför avvisas.

Karin Bergkvist
chefsjurist

Elisabeth Östlin
handläggare

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om ni vill överklaga detta beslut ska ni skicka ett överklagande till Länsstyrelsen. Överklagandet ska vara skriftligt och undertecknat av er. Det ska ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag som ni tagit del av beslutet. För det allmänna (t.ex. kommunen) räknas dock tiden från beslutsdagen. I överklagandet ska ni ange vilket beslut som ni överklagar (t.ex. genom att ange beslutets diarienummer), hur ni vill att beslutet ska ändras och varför ni anser att det ska ändras. Länsstyrelsen kommer att sända överklagandet samt Länsstyrelsens och kommunens akt vidare till Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt.

BESLUT

5(6)

Datum

Dnr

2011-12-15

403-4710-2010 m fl

Sändlista:

Naturskyddsföreningen i Södermanland, Strömgatan 2, 619 34 Trosa, dnr 403-40-2011

Föreningen Landskapsskydd i Strängnäs, Rällinge, Stenhammar 2, 645 92 Strängnäs (dnr 403-4711-2010) ävensom ombud för:

- Hans Åke och Monika Berg, boende på fastigheten Helgarö-Åsby 4:5
- Håkan och Christina Lindström, ägare till fastigheten Helgarö-Åsby 3:7
- Rolf Karlsson, ägare till fastigheten Helgarö-Åsby 1:10
- Eva Wesslén, ägare till fastigheten Rällinge 1:5
- Krister Hålldin, ägare till fastigheten Rällinge 4:9
- Sten och Lilian Onelöv, ägare till fastigheten Helgarö 3:1
- Kjell Andersson, ägare till fastigheten Björsund 1:23
- Börje Karlsson, ägare till fastigheten Helgarö-Åsby 1:5
- Gunnar Hedin, ägare till fastigheten Rällinge 1:6
- Hans Kroné, ägare till fastigheten Helgarö 6:1
- Börje Williamsson, ägare till fastigheten Helgarö 4:5
- Lillemor Mårtensson, ägare till fastigheten Rällinge 4:7
- Claes och Margareta Holmgren, ägare till fastigheten Rällinge 4:6

Wilhelm Thornefors, Advokatfirman Wilhelm Thornefors AB, Birger Jarlsgatan 42, 114 29 Stockholm i egenskap av ombud för:

- Kent Karlsson, Knutsberg 2, 645 92 Strängnäs, ägare till fastigheten Knutsberg 1:6
- Åsa Lilja och Örjan Karlsson, Knutsberg 3, 645 92 Strängnäs, ägare till fastigheten Knutsberg 1:13
- Tommy Karlsson, Knutsberg 4, 645 92 Strängnäs, ägare till fastigheten Knutsberg 1:14

Börje Jansson, Skimmelvägen 7, 177 39 Järfälla, ägare till fastigheten Stenstavig 1:1,
Henric och Anna Lövgren, Rällinge 1, 645 92 Strängnäs, ägare till fastigheten Rällinge 4:10

Ingvar Karlsson och Catrin Fredlund, Helgarö, Haga 1, 645 92 Strängnäs, ägare till fastigheterna Helgarö 7:1 och 5:7

Gunilla Höijer och Kaj Lundahl, Hasselbacken, Rällinge 5:6, Helgarö, ägare till fastigheten Rällinge 5:6

Gun och Arne Lövgren, Stenhammar2, 645 92 Strängnäs, ägare till fastigheten Rällinge 4:2

Silja Sandelin, Fogdö Eriksberg, 645 92 Strängnäs, ägare till Fogdö-Viggeby 1:17

Ylva Abrahamsson Thornefors, Brinkska Vägen 2 B, 645 30 Strängnäs, fastigheten Knutsberg 1:16

Bernd Stümer, Helgarö, Väla 3, 645 92 Strängnäs, fastigheten Helgarö-Väla 1:2

BESLUT

6(6)

Datum

Dnr

2011-12-15

403-4710-2010 m fl

Kopia till:

Plan- och byggnämnden i Strängnäs kommun, Nygatan 10, 645 80 Strängnäs

Strängnäs stift, Prästlönetillgångar

RGP Vindkraft, Box 639, 581 07 Linköping

Håkan Gilldedal, Nickelvägen 23, 632 34 Eskilstuna i egenskap av kontaktperson för
Naturskyddsföreningen i Södermanland

31.12.2011

Till
Länsstyrelsen i Sörmland

Med anledning av länsstyrelsens skrivelse dnr 403-2045-2011, 20.12.2011 meddelas följande:

Jag , Bernd Stymer, Väla Gård, Helgarö, 64592 Strängnäs är sakägare enligt Miljöbalken i frågan om bygglov för vindkraftverk på fastigheterna Knutsberg 1:2 och Näs 1:4 i egenskap av berörd allmänhet, enskild som kan antas bli särskilt berörd, den som domen eller beslutet angår, om avgörandet har gått honom eller henne emot och har med stöd av angiven lag överklagat Plan- och byggnämndens i Strängnäs beslut om bygglov för två vindkraftverk, Näs 1:4 och Knutsberg 1:2.

Min rätt att överklaga inskränks inte av att Föreningen Landskapsskydd i Strängnäs också överklagar bygglovbeslutet.

Dessutom överklagar jag bygglovbeslutet enligt bifogad fullmakt även för sakägare och rågranne till Knutsberg 1:2 Johan Andersson , Väla 1:1 Helgarö.

Ovan nämnda medför, att alla de av mig inlämnade kompletterande och i dokument presenterade grunder som stöd för min överklagan, skall ingå i det beslutsunderlag på vilket länsstyrelsen skall grunda sitt beslut.

Bernd stymer
Väla Gård, Helgarö
64592 Strängnäs

3.9.2012

Till

Nacka tingsrätt, Mark och miljödomstol.

Med anledning av Länsstyrelsens i Sörmland beslut att avvisa min talerätt i ärendet
Med anledning av länsstyrelsens i Sörmland beslut
Dnr 403-4718-2010 m.fl. som avser överklagande av Plan- och byggnämndens i
Strängnäs kommun beslut om bygglov för två vindkraftverk; Näs 1:4 och
Knutsberg 1:2 anför jag härmed följande kompletterande begäran:

Oavsett de legala grunder med hänvisning till svensk lag och förordning som anförs
som grund för avslaget strider detta avslag mot Aarhuskonventionens bestämmelser
som är bindande för Sverige och därmed också för länsstyrelsen i Sörmland.
Konventionens bindande bestämmelser kan inte upphävas i svensk lag eller av
svensk rättsskipning.

Genom avslaget har länsstyrelsen fråntagit oss våra rättigheter som medborgare i
Sverige och den Europeiska unionen, rättigheter som EU och FN har tillförsäkrat oss
och Aarhuskonventionen, bl.a. tillgång till rätt information, delaktighet i
beslutsordningen av bygglovbeslutet, tillgång till laglig bedömning.

Vi har genom dokument styrkt att både Svenska kyrkans Stift i Strängnäs och
Strängnäs kommun utan någon som helst kontakt med oss, de av bygglovsbeslutet
berörda medborgarna, och även den lokala församlingen och dess präst, 2008
begärde bygglov för vindkraftverk på Helgarö i ett naturskyddsområde och ett enligt
gällande Översiktsplan tyst område där det inte fick byggas vindkraftverk enligt
gällande kommunal Översiktsplan.

Först efter det vi begärt information erhöll vi som grund för ansökan en s.k.
Miljökonsekvensbeskrivning utförd av vindkraftexploatören. Den beskrivningen kan
inte annat karakteriseras än att den är ett hån mot mänsklig intelligens och brist på
respekt för varje medborgare. Den är skriven utan någon anknytning till lokala
förhållanden av författare som inte tycks ha besökt området.

Inget av de i svensk lag angivna samrådsförfaranden har någonsin genomförts i
frågan med de berörda medborgarna.
På inget sätt har vi berörda medborgare varit delaktiga i den beslutsordningen som
Aarhuskonventionen tillförsäkrar varje medborgare i Unionen.

Anledning till att det förflöt nästan fyra år mellan ansökan och beslut av bygglovet är
att först ändrades omfattningen av aktuella naturskyddsområdet sedan utformades
ett tillägg till gällande Översiktsplan som pekade ut vissa områden i kommunen som
lämpliga för utbyggnaden av vindkraftverk trots förbud om utbyggnad av vindkraftverk
och trots att det aktuella området angetts som tyst område.

Först när dessa ändringar hade genomförts beslöt Strängnäs kommun att ge bygglov
på det beslutsunderlag som redan presenterats tidigare. Inga undersökningar,
utredningar eller någon medverkan från den berörda befolkningen hade under tiden
genomförts.

På detta lagstridiga sätt driver myndigheter igenom en avgörande viktig förändring av miljön som därigenom hotar människors hälsa och välbefinnande och som uppenbarligen strider mot gällande lag som t.ex de tvingande bestämmelserna i Aarhuskonventionen.

I beslut Dnr 403-4710-2010, 15.12.2011 avvisar Länsstyrelsen i Sörmland en stor del av berörda befolkningens talerätt vilket strider både mot svensk lag men framför allt mot de tvingande bestämmelserna i Aarhuskonventionen. Detta medför att detta länsstyrelsens beslut även i detta avseende är olagligt och skall upphävas.

Enbart detta åsidosättande av de tvingande bestämmelserna i Aarhuskonventionen gör kommunens beslut om bygglov för vindkraftverk på Helgarö och även länsstyrelsens i Sörmlands beslut i frågan olagliga och utgör saklig grund för Mark och Miljödomstolen i Nacka att upphäva besluten.

Härmed och med stöd av tidigare anförda dokument hemställer vi att Mark och Miljödomstolen i Nacka upphäver besluten om bygglov för vindkraftverk på Helgarö

Bernd och Kerstin Stymer
Väla Gård Helgarö
64592 Strängnäs

LÄNSSTYRELSEN
Södermanlands län

Elisabeth Östlin
0155-26 41 12

BESLUT

Datum

2012-01-04

Dnr

403-4718-2010
m fl

Se sändlista

Överklagande av Plan- och byggnämndens i Strängnäs kommun beslut om bygglov för två vindkraftverk; Näs 1:4 och Knutsberg 1:2

BESLUT

Länsstyrelsen avslår följande parter talan:

Birgitta Jönsson och Torsten Johansson (Knutsberg 1:9), dnr 403-4718-2010

Karin Asplund och Göran Zetterlund (Knutsberg 1:10), dnr 403-4718-2010

Björn Arvidsson (Näs 1:5), dnr 403-4733-2010

Lennart Andersson och Johan Andersson (Helgarö-Väla 1:1), 403-2045-2011

Detta beslut kan överklagas till Mark- och miljödomstolen, Nacka tingsrätt, se nedan.

NACKA TINGSRÄTT

Mark- och miljödomstolen

DOM 2014-05-15 meddelad i Nacka Strand Mål nr P 129-12

Dok.Id 368463

Postadress Besöksadress Telefon Telefax Expeditionstid

E-post: mmd.nacka@dom.se

www.nackatingsratt.domstol.se

KLAGANDE

1. Ylva Abrahamsson Thornefors, Brinkskavägen 2 B, 645 30 Strängnäs
2. Johan Andersson, Helgarö, Hagalund, 645 92 Strängnäs
3. Lennart Andersson, Helgarö Väla, 645 92 Strängnäs
4. Anna Björbrand Lövgren, Helgarö Rällinge 1, 645 92 Strängnäs
5. Catrine Fredlund, Helgarö Haga 1, 645 92 Strängnäs
6. Förening Landskapskydd i Strängnäs, Rällinge Stenhammar 2, 645 92 Strängnäs
7. Anncharlott Hedin, Rällinge Rosendal, 645 92 Strängnäs
8. Gunnar Hedin, Rällinge Rosendal, 645 92 Strängnäs
9. Claes Holmgren, Eldsbergagränd 7, 125 73 Älvsjö
10. Margareta Holmgren, Eldsbergagränd 7, 125 73 Älvsjö
11. Krister Hålldin, Stationsvägen 2, 632 39 Hällbybrunn
12. Gunilla Höijer, Wiboms väg 9, 171 60 Solna
13. Börje Jansson, Skimmelvägen 7, 177 39 Järfälla
14. Kent Karlsson, c/o Advokat Wilhelm Thornefors, Birger Jarlsgatan 42
114 29 Stockholm
15. Rolf Karlsson, Källängen Helgarö, 645 92 Strängnäs
16. Tommy Karlsson, c/o Advokat Wilhelm Thornefors, Birger Jarlsgatan 42
114 29 Stockholm
17. Örjan Karlsson, c/o Advokat Wilhelm Thornefors, Birger Jarlsgatan 42
114 29 Stockholm
18. Hans Kroné, Helgaröby Klockargården, 645 92 Strängnäs
19. Åsa Lilja, c/o Advokat Wilhelm Thornefors, Birger Jarlsgatan 42, 114 29
Stockholm

NACKA TINGSRÄTT **DOM** P 129-12

Mark- och miljödomstolen

20. Håkan Lindström, Åsbygård Helgarö, 645 92 Strängnäs
  21. Kristina Lindström, Åsbygård Helgarö, 645 92 Strängnäs
  22. Kaj Lundahl, Wiboms väg 9, 171 60 Solna
  23. Arne Lövgren, Rellinge Stenhammar 2, 645 92 Strängnäs
  24. Gun Lövgren, Rellinge Stenhammar 2, 645 92 Strängnäs
  25. Henric Lövgren, Helgarö Rällinge 1, 645 92 Strängnäs
  26. Lillemor Mårtensson, Rällingelund, 645 92 Strängnäs
  27. Lilian Onelöv, Helgaröby 2, 645 92 Strängnäs
  28. Sten Onelöv, Helgaröby 2, 645 92 Strängnäs
  29. Silja Sandelin, Fogdö Eriksberg, 645 92 Strängnäs
  30. Bernd Stümer, Väla Gård, Helgarö, 645 92 Strängnäs
  31. Gun Söderlund Williamsson, Helgaröby 1, 645 92 Strängnäs
  32. Eva Wesslén, Bäverdammsgränd 126, 124 63 Bandhagen
  33. Börje Williamsson, Helgaröby 1, 645 92 Strängnäs
- Ombud för 1, 3–13, 15, 18, 20, 21, 23, 25–29, 31–33: Gun Lövgren

Rellinge Stenhammar 2, 645 92 Strängnäs

Ombud för 2: Bernd Stümer, Väla Gård, Helgarö, 645 92 Strängnäs

Ombud 14, 16, 17 och 19: Advokat Wilhelm Thornefors, Advokatfirman Wilhelm Thornefors AB, Birger Jarlsgatan 42, 114 29 Stockholm

MOTPARTER

1. Plan- och byggnämnden i Strängnäs kommun, 645 80 Strängnäs

2. Strängnäs stift, Prästlönetillgångar, Box 84, 645 84 Strängnäs

Ombud för 2: Advokat Tove Andersson, Wistrand Advokatbyrå, Box 11920
404 39 Göteborg

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Södermanlands läns beslut 2011-12-15, i ärende nr 403-2103-11,
403-42-2011, 403-43-2011, 403-4710-2010 och 403-4711-2010, se bilaga 1

NACKA TINGSRÄTT **DOM** P 129-12

Mark- och miljödomstolen

SAKEN

Avvisat överklagande

DOMSLUT

1. Mark- och miljödomstolen avvisar Johan Anderssons överklagande.

2. Mark- och miljödomstolen upphäver länsstyrelsens beslut såvitt det avser
Håkan Lindström.

3. Mark- och miljödomstolen avslår övriga överklaganden.

NACKA TINGSRÄTT

Mark- och miljödomstolen

DOM 2014-05-15 meddelad i Nacka Strand Mål nr P 635-12 P 1924-12

Dok.Id 368456

Postadress Besöksadress Telefon Telefax Expeditionstid

Box 1104 131 26 Nacka Strand Augustendalsvägen 20 08-561 656 00 08-561 657 99 måndag – fredag
08:30-16:00 -

E-post: mmd.nacka@dom.se

www.nackatingsratt.domstol.se

KLAGANDE i mål nr P 635-12

1. Johan Andersson, Väla gård, Helgarö, 645 92 Strängnäs
  2. Lennart Andersson, c/o Gun Lövgren, Rällinge, 645 92 Strängnäs
  3. Karin Asplund, Knutsberg 6, 645 92 Strängnäs
  4. Torsten Johansson, Östgötagatan 42, 116 64 Stockholm
  5. Birgitta Jönsson, Östgötagatan 42, 116 64 Stockholm
  6. Bernd Stümer, Väla Gård, Helgarö, 645 92 Strängnäs
  7. Kerstin Stümer, Väla Gård, Helgarö, 645 92 Strängnäs
  8. Göran Zetterlund, Knutsberg 6, 645 92 Strängnäs
- Ombud för 1 och 7: Bernd Stümer, Väla Gård, Helgarö, 645 92 Strängnäs
Ombud för 2: Gun Lövgren, Rällinge 645 92 Strängnäs

KLAGANDE i mål nr P 1924-12

1. Kerstin Karlsson, c/o Advokat Wilhelm Thornefors, Birger Jarlsgatan 42
114 29 Stockholm
  2. Apinunt Thornefors, c/o Advokat Wilhelm Thornefors, Birger Jarlsgatan 42
114 29 Stockholm
  3. Wilhelm Thornefors, c/o Advokat Wilhelm Thornefors, Birger Jarlsgatan 42
114 29 Stockholm
- Ombud för 1 och 2: Advokat Wilhelm Thornefors, Advokatfirman Wilhelm
Thornefors AB, Birger Jarlsgatan 42, 114 29 Stockholm

NACKA TINGSRÄTT

Mark- och miljödomstolen **DOM** P 635-12 P 1924-12

MOTPARTER i mål nr P 635-12 och mål nr P 1924-12

1. Plan- och byggnämnden i Strängnäs kommun, 645 80 Strängnäs
  2. Strängnäs stift, Prästlönetillgångar, Box 84, 645 84 Strängnäs
- Ombud för 2: Advokat Tove Andersson, Wistrand Advokatbyrå, Box 11920
404 39 Göteborg

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Södermanlands läns beslut 2012-01-04 i ärende nr 403-4718-2010,
se bilaga 1 samt Länsstyrelsen i Södermanlands läns beslut 2012-03-23 i ärende nr
403-993-2012 och 403-994-2012, se bilaga 2

SAKEN

Bygglov enligt plan- och bygglagen (1987:10) för två vindkraftverk på fastigheterna
Strängnäs Näs 1:4 och Strängnäs Knutsberg 1:2

DOMSLUT

1. Mark- och miljödomstolen avvisar Bernd Stümers och Kerstin Stümers
överklaganden i mål nr P 635-12.
2. Mark- och miljödomstolen ändrar Länsstyrelsen i Södermanlands läns beslut

2012-01-04, dnr 403-4718-2010 samt 2012-03-23, dnr 403-993-2012 och dnr 403-994-2012, och upphäver Plan- och byggnämnden i Strängnäs kommuns beslut 2010-11-03, § 276, om bygglov för vindkraftverk på fastigheterna Strängnäs Näs 1:4 och Strängnäs Knutsberg 1:2.

29.6.2014

Till
Mark- och miljööverdomstolen
Svea Hovrätt

Kompletterande överklagan mål nr P 5592-14.

Min överklagan gäller Mark- och miljödomstolens dom P 129-12 och lämnades via mail 5.6.2014.

Som grund för att min talan avvisas anför mmd att jag inte är rågranne med kyrkans mark, att min fastighet inte är beläget "i ett nära grannskap" och att de hänvisningar som jag gjort till EKMR och ett avgörande i EU-domstol inte ändrat domstolens avslag då de är allmänna intressen som inte kan åberopas som stöd för talerätten.

Vad domstolen avser med EKMR kan inte förstås annat än en felskrivning som inte kan godtas som grund för ett så viktigt domslut.

För att styrka min talerätt har jag tidigare hänvisat att bestämmelser för talerätt saknas i svensk rätt men förtydligas i internationell rätt vilken Sverige antagit som svensk rätt.

Jag har hänvisat till;

1

Miljöbalkens.

2

Förvaltningslag FL

3

PBL

4

EMRK Europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna enligt lagen (1994:1219)

5

Århuskonventionen Konvention om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor, Århus den 25 juni 1998, SÖ 2005:28 och EUT 2005 L 124

6

I Europarådets konvention den 4 november 1950 angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (EMRK)

7

EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna som i december 2007 högtidligen proklamerades av Europaparlamentet, rådet och kommissionen⁴¹ och vilken ska vara en parallell- och komplementförfattning till EMRK.

8

Fördraget om Europeiska unionen

9

Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/4/EG av den 28 januari 2003

10

Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/35/EG av den 26 maj 2003

11

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1367/2006 av den 6 september 2006

Rådets direktiv 85/337/EEG av den 27 juni 1985 (MKB-direktivet)

Ingen annan slutsats kan dras ur denna uppräkningslista än den att gällande lag ger mig talerätt framför allt i mål som rör miljön.

Att domstolen i sin dom ensidigt godtar kyrkans hänvisning till "utvecklat praxis" från 1992 av 24 år gamla verk med en höjd av 50m mot dagen verk som är tre gånger så stora och som påverkar miljö och omgivning i tiofalt större utsträckning, är om inte stötande så ytterst förvånande och kan självklart inte godtas som grund för att frånta mig talerätten.

Här påpekar jag att observatoriet på Rånö, Onsala Göteborg hade talerätt där avståndet till vindkraftverk skulle vara över 10 km.

Naturligtvis avgörs min talerätt också av det faktum att kyrkans jättelika vindkraftverk alldeles i strandkanten av Mälaren påverkar hela Mälardalen och alla de miljoner medborgare som lever där.

Mmd har i sin dom inte beaktat att jag i ett flertal inlagor krävt att domstolen skall grunda sin dom i avsaknaden av säkerhetskraven i gällande svensk lag Maskindirektiv.

Jag har i flera inlagor begärt att domstolen skall lämna ett ställningstagande i denna fråga vilket domstolen inte har gjort och lämnat dessa mina begäran utan kommentarer.

Jag hemställer härmed om att Mark- och miljööverdomstolen begär förhandsbesked av EU-domstol om huruvida regeringens beslut I 6, 17.3.2011 om att svensk lag maskindirektiv inte får beaktas i frågor som rör prövning av vindkraftverk; "I denna prövning ingår inte att beakta maskindirektivet eller något annat produkt direktiv." strider mot fördraget med EU.

Härmed hemställer jag att överdomstolen tillerkänner mig principiell talerätt i frågor som rör utbyggnaden av vindkraftverk id Mälaren på Helgarö/Strängnäs då min klagan enbart avser talerätten och inte bygglovbeslutet om vindkraftverk på helgarö.

Vidare hemställer jag om att överdomstolen begär förhandsbesked av EU-domstol enligt ovan.

Bernd Stymer
Väla Gård, Helgarö
64592 Strängnäs

Organisatorisk enhet: Avdelning 06, Rotel 0601, 060101**Sambandsmål:** P 5594-14**Inkommandedatum:** 2014-06-10**Plockgallras:****Avgörande**

Datum	Avgörandetyp	Utgång	Innehåll	Överklaganden
2014-09-12	BESLUT	PT meddelat		

Aktörer

1	Strängnäs stift Ombud: Advokat Andersson Tove		Klagande	
2	Andersson Johan Ombud: Stümer Bernd Ombud: Stümer Bernd		Motpart	
3	Andersson Lennart Ombud: Lövgren Gun		Motpart	
4	Asplund KARIN Margareta, 400820-9480		Motpart	
5	Johansson Torsten, 631004-3119		Motpart	
6	Jönsson Birgitta, 400710-0508		Motpart	
7	Karlsson Kerstin Ombud: Advokat Thornefors Wilhelm		Motpart	
8	Lindström Håkan Ombud: Lövgren Gun		Motpart	
9	Plan- och byggnämnden i Strängnäs kommun, KN04868		Motpart	
10	Stümer Bernd Ombud: Stümer Bernd		Motpart	
11	Stümer Kerstin Ombud: Stümer Bernd		Motpart	
12	Thornefors Apinunt Ombud: Stümer Bernd Ombud: Advokat Thornefors Wilhelm		Motpart	
13	Thornefors Wilhelm		Motpart	
14	Zetterlund Erik GÖRAN, 401209-1619		Motpart	

Saken

bygglov enligt plan- och bygglagen (1987:10) för två vindkraftverk på fastigheterna Strängnäs Näs 1:4 och Strängnäs Knutsberg 1:2

Händelser

Nr	Datum	Aktbilaga	Händelsetext	Bevakningsdatum	Samband
1	2014-06-10		Akten		
2	2014-06-10	1	Överklagande		
3	2014-06-11		Målet är omfördelat från Avdelning 06, Rotel 0602 till Avdelning 06, Rotel 0601		
4	2014-06-19		Beviljat anstånd t.o.m 2014-07-25 i enlighet med ab 1 exp till advokat Tove Andersson per e-post.		
5	2014-07-22		akten lämnad till receptionen då en person vill ta del av den. /MB		
6	2014-07-23		Akten åter från receptionen. /MB		
7	2014-07-24	2	Komplettering från ombudet Andersson		

8	2014-07-24	3	Bilaga 1 till ab 2
9	2014-08-04	4	Yttrande från Bengt Stymer
10	2014-08-21		Målet föredraget för frågan om PT; nde: LADI, KLIL, ANSE, fde och ref
11	2014-09-10		Fråga har uppkommit om sekretessmarkerad handling ingiven 2014-07-24 ska kommuniceras med motparterna. Mark- och miljööverdomstolen fattar följande BESLUT: Med stöd av 10 kap. 3 § första stycket OSL ska handlingen lämnas ut till berörda motparter. Handlingen lämnas ut med förbehåll enligt 10 kap. 4 § första stycket OSL att handlingen inte får lämnas vidare. Handlingen får inte heller utnyttjas annat än för tillvaratagande av parternas rätt i målet/Hovrättsassessopr Anita Seveborg
12	2014-09-12	5	BESLUT (pt medd) - exp Johan Andersson, Lennart Andersson, Karin Asplund, Torsten Johansson, Birgitta Jönsson, Strängnäs stift gm ombudet advokaten Tove Andersson, Göran Zetterlund, Birgitta Jönsson, Göran Zetterlund, Håkan Lindström, ombudet Gun Lövgren, Kerstin Karlsson Apinunt Thornefors, ombudet advokaten Wilhelm Thornefors, Plan och byggnämnden i Strängnäs komun, Wilhelm Thornefors.
13	2014-09-12	6	Svarsföreläggande + ab 1-3 exp, Karin Asplund, Torsten Johansson, Plan- och byggnämnden i Strängnäs kommun, Wilhelm Thornefors, Göran Zetterlund.
14	2014-09-12	7	Svarsföreläggande + ab 1-3 exp, Lennart Andersson genom Gun Lövgren.
15	2014-09-12	8	Svarsföreläggande + ab 1-3 exp Johan Andersson gm Bernd Stümer
16	2014-09-12	9	Svarsföreläggande + ab 1-3 exp, Håkan Lindström genom Gun Lövgren.
17	2014-09-12	10	Svarsföreläggande + ab 1-3 exp, Apinunt Thornefors och Kerstin Karlsson gm ombudet advokaten Wilhelm Thornefors
18	2014-09-17	11	Skrift från Bernd Stümer
19	2014-09-23	12	Skrivelse exp, Bernd Stümer.
20	2014-09-24	13	Svar från Torsten Johansson, Birgitta Jönsson, Karin Asplund och Göran Zetterlund
21	2014-09-25	14	Tillägg från Torsten Johansson, Birgitta Jönsson, Karin Asplund och Göran Zetterlund

22	2014-09-25	15	Svar från Håkan Lindström gm ombudet Gun Lövgren
23	2014-09-25	16	Svar från Lennart Andersson gm ombudet Gun Lövgren
24	2014-09-26	17	Svar från Bernd Stümer i egenskap av sakägare och ombud
25	2014-09-28	18	Anståndsbegäran från Wilhelm Thornefors och i egenskap av ombudet för Kerstin Karlsson och Apinunt Thornefors
26	2014-09-29		Ab 18 med anståndsbeslut exp Wilhelm Thornefors
27	2014-09-30	19	Yttrande från Lennart Andersson (gm. ombud) <u>Justering av ab 16</u>
28	2014-09-30	20	Yttrande från Håkan Lindström (gm. ombud) <u>Justering av ab 15</u>
29	2014-09-30	21	Skrift från ombudet Gun Lövgren
30	2014-09-30	22	Intyg från Eva Wesslén
31	2014-09-30	23	Skrift från Åke Wikman
32	2014-10-03	24	Svar från Wilhelm Thornefors, Apinunt Thornefors och Kerstin Karlsson <u>original inkom 2014-10-07</u>
33	2014-10-06	25	Komplettering till ab 24 <u>(original inkom 2014-10-07)</u>
34	2014-10-06	26	Slutföreläggande + ab 13-16, 19-22, 24 och 25 exp, Strängnäs stift genom Advokat Tove Andersson.
35	2014-10-20		Advokat Tove Anderson begär och beviljas anstånd till och med 21 oktober 2014
36	2014-10-20	27	Slutskrift från Strängnäs stift
37	2014-10-22	28	Underrättelse ab 27 för kännedom exp Johan Andersson genom Bernd Stümer.
38	2014-10-22	29	Underrättelse ab 27 f k exp Lennart Andersson och Håkan Lindström genom Gun Lövgren.
39	2014-10-22	30	Underrättelse ab 27 f k exp Karin Asplund, Torsten Johansson, Birgitta Jönsson, Göran Zetterlund.
40	2014-10-22	31	Underrättelse ab 27 f k exp Plan- och byggnämnden i Strängnäs kommun.
41	2014-10-22	32	Underrättelse ab 27 f k exp Kerstin Karlsson och Apinunt Thornefors genom Advokat Wilhelm Thornefors.
42	2014-10-22	33	Underrättelse ab 27 f k exp Wilhelm Thornefors.
43	2014-11-17	34	Kompletterande yttrande med fotografier från

			Wilhelm Thornefors
44	2014-11-17	35	Yttrande från Johan Andersson gm ombudet Stymer
45	2014-11-17		Aktbil 34 och 35 exp ombudet Tove Andersson för kännedom
46	2014-11-20		Målet föredraget för avgörande; nde: LABO, EYHE, MISC, KLIL, ANSE, fde och ref

Gallringsbara aktbilagor

---

5 - 10, 12, 26, 28 - 33

SVEA HOVRÄTT

Mark- och miljööverdomstolen

Rotel 060101

DOM

2015-03-09

Stockholm

Mål nr

P 5593-14

P 5594-14

Postadress Besöksadress Telefon Telefax Expeditionstid

Box 2290

103 17 Stockholm

Birger Jarls Torg 16 08-561 670 00

08-561 675 50

08-561 675 59 måndag – fredag

09:00-15:00

E-post: svea.avd6@dom.se

www.svea.se

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Mark- och miljödomstolen, Nacka tingsrätts dom 2014-05-15 i mål P 635-12 och P 1924-12, se bilaga

KLAGANDE

Strängnäs stift, Prästlönetillgångar, Box 84, 645 84 Strängnäs

Ombud: advokaten Tove Andersson, Wistrand Advokatbyrå, Box 11920,

404 39 Göteborg

MOTPARTER

1. Johan Andersson, Väla gård, Helgarö, 645 92 Strängnäs

Ombud: Bernd Stümer, Väla Gård, Helgarö, 645 92 Strängnäs

2. Lennart Andersson, c/o Föreningen Landskapsskydd i Strängnäs, Rällinge, Stenhammar 2, 645 92 Strängnäs

Ombud: Gun Lövgren, Rällinge, 645 92 Strängnäs

3. Karin Asplund, Knutsberg 6, 645 92 Strängnäs

4. Göran Zetterlund, adress som 3

5. Torsten Johansson, Östgötagatan 42 Lgh 1001, 116 64 Stockholm

6. Birgitta Jönsson, adress som 5

7. Kerstin Karlsson

8. Apinunt Thornefors

Ombud för 7 och 8: advokaten Wilhelm Thornefors, Birger Jarlsgatan 42, 114 29 Stockholm

9. Wilhelm Thornefors, c/o Advokatfirman Wilhelm Thornefors, Birger Jarlsgatan 42, 114 29 Stockholm

10. Håkan Lindström, Åsbygård Helgarö, 645 92 Strängnäs

Ombud för 10: Gun Lövgren, Rällinge, 645 92 Strängnäs

11. Plan- och byggnämnden i Strängnäs kommun, 645 80 Strängnäs

SAKEN

Bygglov enligt plan- och bygglagen (1987:10) för två vindkraftverk på fastigheterna Näs 1:4 och Knutsberg 1:2 i Strängnäs kommun

SVEA HOVRÄTT **DOM** P 5593-14

Mark- och miljööverdomstolen

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Mark- och miljööverdomstolen avslår yrkandena om sammanträde, syn och begäran om inhämtande av sakkunnigutlåtande samt avvisar åberopad muntlig bevisning.
2. Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandena.